

UPROSZCZONA WERSJA KONWENCJI O PRAWACH DZIECKA

Celem Konwencji jest ustanowienie standardów obrony dzieci przed zaniedbaniem i znęcaniem się, których doświadczają one codziennie w różnym stopniu we wszystkich państwach każdego dnia.

Ostrożnie należy traktować różnice kulturowe, polityczne i materialne między krajami. Najważniejszą rzeczą jest dobro dziecka. Prawa zawarte w Konwencji mogą być zasadniczo zebrane w trzech grupach:

Zapewnienia – prawo do posiadania, otrzymywania lub dostępu do pewnych rzeczy i świadczeń (np. imienia i obywatelstwa, opieki zdrowotnej, edukacji, odpoczynku i zabawy, opieki nad niepełnosprawnymi i sierotami).

Ochrona – prawo do ochrony przed szkodliwymi działaniami i praktykami (np. separacji od rodziców, zaangażowania w działania wojenne, handlowego i seksualnego wykorzystywania, fizycznego i psychicznego znęcania się).

Uczestnictwo – prawo dziecka do bycia wysłuchanym przy podejmowaniu decyzji dotyczących jego życia. Wraz z rozwojem umiejętności dziecko powinno mieć rosnące możliwości brania udziału w działaniach społecznych, jako przygotowanie do dorosłego życia (np. wolność słowa i opinii, kultury, religii i języka).

ARTYKUŁ 1 Definicja dziecka

Dzieckiem jest każda istota ludzka poniżej 18 roku życia, chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ono wcześniej pełnoletniość.

ARTYKUŁ 2 Zakaz dyskryminacji

Wszystkie prawa muszą być zagwarantowane każdemu dziecku bez wyjątku. Państwa – strony muszą chronić wszystkie dzieci bez wyjątku. Państwa – strony muszą chronić dzieci przed wszystkimi formami dyskryminacji.

ARTYKUŁ 3 Dobro dziecka

We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, interes dziecka będzie najważniejszą sprawą.

ARTYKUŁ 4 Realizowanie praw

Zobowiązanie państwa do dopilnowania, że prawa Konwencji będą realizowane.

ARTYKUŁ 5 Prawa i obowiązki rodziców, rodziny i środowiska

Państwo otoczy opieką rodziców i rodzinę wychowującą dziecko.

ARTYKUŁ 6 Życie, przetrwanie i rozwój

Prawo dziecka do życia i obowiązek państw – stron do zapewnienia dziecku odpowiednich warunków do życia i rozwoju.

ARTYKUŁ 7 Imię i obywatelstwo

Od momentu narodzenia dziecko ma prawo do otrzymania imienia, obywatelstwa oraz do poznania swoich rodziców i bycia pod ich opieką.

ARTYKUŁ 8 Zachowanie tożsamości

Państwo ma obowiązek pomocy dziecku w przywróceniu tożsamości, jeżeli zostało ono jej bezprawnie pozbawione.

ARTYKUŁ 9 Nieizolowanie od rodziców

Prawo dziecka do utrzymywania kontaktu z rodzicami w przypadku separacji. Jeżeli separacja jest wynikiem zatrzymania, uwięzienia lub śmierci, państwo będzie dostarczać dziecku lub rodzinie informacji o miejscu pobytu zaginionego członka rodziny.

ARTYKUŁ 10 Połączenie rodziny

Prośby o opuszczenie kraju lub wyjazd do kraju w celu połączenia rodziny, powinny być rozpatrywane humanitarnie. Dziecko ma prawo do utrzymywania kontaktów z obojgiem rodziców, jeżeli żyją oni na terytorium innego państwa.

ARTYKUŁ 11 Nielegalny transfer lub wywóz dzieci

Państwo będzie walczyło z nielegalnym wywozem dzieci za granicę.

ARTYKUŁ 12 Wyrażanie poglądów

Prawo dziecka do wyrażania swoich poglądów i do bycia wysłuchanym.

ARTYKUŁ 13 Swoboda wypowiedzi i informacji

Prawo do poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji w różnych formach: artystycznej, pisemnej, bądź za pomocą druku.

ARTYKUŁ 14 Swoboda myśli, sumienia i religii

Państwa – strony będą respektowały prawa i obowiązki rodziców do ukierunkowania dziecka, by korzystało z tych praw zgodnie z rozwijającymi się zdolnościami dziecka.

ARTYKUŁ 15 Swoboda zrzeszania się

Prawo dziecka do swobodnego zrzeszania się i do pokojowych zgromadzeń.

ARTYKUŁ 16 Prywatność, honor, reputacja

Żadne dziecko nie będzie podlegało arbitralnej lub bezprawnej ingerencji w jego prywatność, rodzinę, dom lub korespondencję.

ARTYKUŁ 17 Dostęp do informacji i mediów

Dziecko będzie miało dostęp do informacji podawanych przez różne źródła, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci należących do mniejszości narodowych. Państwo będzie chroniło dzieci przed informacjami i materiałami szkodliwymi z punktu widzenia ich dobra.

ARTYKUŁ 18 Obowiązki rodzicielskie

Oboje rodzice mają wspólne obowiązki w wychowaniu dziecka i powinni być wspomagani w wykonywaniu swoich obowiązków rodzicielskich.

ARTYKUŁ 19 Złe traktowanie i zaniedbanie (rodzinie lub poza nią)

Państwa – strony mają obowiązek ochrony dziecka przed wszystkimi formami przemocy fizycznej, psychicznej, przed wyzyskiem, wykorzystaniem seksualnym i zaniedbaniem przez rodziców lub opiekunów prawnych. Powinny być dostępne programy socjalne i instytucje opieki.

ARTYKUŁ 20 Opieka zastępcza nad dzieckiem pozbawionym rodziców

Prawo dziecka do opieki zastępczej zgodnej z prawem wewnętrznym i obowiązek państwa do zapewnienia ciągłości religijnej, kulturowej, językowej lub etnicznej przy zapewnieniu opieki zastępczej.

ARTYKUŁ 21 Adopcja

Państwo ma zapewnić, że adopcja przeprowadzana jest przez kompetentne władze. Adopcja w innym państwie może być rozważana jeżeli wyczerpane są wszystkie możliwości adopcji w kraju dziecka.

ARTYKUŁ 22 Dziecko uchodźca

Powinna być zagwarantowana specjalna opieka dla dziecka – uchodźcy. Państwo powinno współpracować z międzynarodowymi organizacjami do udzielania mu pomocy oraz do połączenia odseparowanego dziecka z rodziną.

ARTYKUŁ 23 Dziecko niepełnosprawne

Prawo do korzystania ze specjalnej opieki i edukacji dla pełniejszego życia w społeczeństwie.

ARTYKUŁ 24 Opieka zdrowotna

Dostęp do instytucji opieki zdrowotnej w zakresie zapobiegania i leczenia chorób jak również stopniowe zniesienie tradycyjnych praktyk przynoszących szkodę zdrowiu dziecka.

ARTYKUŁ 25 Okresowe leczenie

Dziecku, które jest umieszczone w zakładzie w celach opieki, ochrony bądź leczenia przysługuje prawo do przebywania w tym miejscu według ustalonych reguł.

ARTYKUŁ 26

Prawo dziecka do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego.

ARTYKUŁ 27 Poziom życia

Rodzice ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie odpowiednich warunków życia dla rozwoju dziecka nawet jeżeli jedno z rodziców żyje w kraju innym niż miejsce pobytu dziecka.

ARTYKUŁ 28 Prawo do nauki

Prawo do bezpłatnego nauczania podstawowego, dostęp do szkolnictwa zawodowego i podejmowanie kroków zmierzających do zmniejszenia wskaźnika porzucania nauki. Dyscyplina szkolna powinna być realizowana zgodnie z Konwencją i w duchu poszanowania godności dziecka.

ARTYKUŁ 29 Cele edukacji

Edukacja powinna rozwijać osobowość dziecka i jego talenty, przygotowywać do odpowiedzialnego dorosłego życia, rozwijać szacunek dla praw człowieka oraz kulturowych i narodowych wartości kraju dziecka jak i innych krajów. Artykuł 30: Dzieci pochodzenia rdzennego i należące do mniejszości Prawo dziecka pochodzenia rdzennego lub należącego do mniejszości do korzystania z własnej kultury, do używania swojego języka.

ARTYKUŁ 31 Zabawa i wypoczynek

Prawo dziecka do uczestniczenia w zabawach, zajęciach rekreacyjnych i w życiu kulturalnym i artystycznym.

ARTYKUŁ 32 Zakaz wyzysku ekonomicznego

Prawo dziecka do ochrony przed niebezpiecznymi formami pracy i przeciwko wyzyskowi.